

Vurderingsrettledning

2011

REA3019 Teknologi og forskingslære 2

Vurderingsrettleiing til sentralt gitt skriftleg eksamen 2011

Denne vurderingsrettleiinga gir informasjon om sentralt gitt eksamen og korleis han skal vurderast. Vurderingsrettleiinga skal vere kjend for elevar, lærarar og føresette i god tid før eksamen. Sensorane skal bruke vurderingsrettleiinga som ei felles referanseramme i arbeidet sitt.

Vurderingsrettleiinga består av ein generell del (del 1), som gjeld for eksamen i alle fag, og ein fagspesifikk del (del 2).

Del 1

Organisering av sentralt gitt skriftleg eksamen

Sentralt gitt skriftleg eksamen varer i 5 timar. Så langt det er mogleg, bør sentralt gitt eksamen vere [IKT-basert](#).

Sentralt gitt skriftleg eksamen kan organiserast med eller utan førebuingdag. Om det er førebuingdag til eksamen i eit fag, går fram av del 2 i vurderingsrettleiinga.

På førebuingdagen er alle hjelpemiddel tillatne, inkludert bruk av Internett. Førebuingdagen er obligatorisk skoledag. I førebuingstida kan eleven samarbeide, hente informasjon og få rettleiing.

Hjelpemiddel til sentralt gitt eksamen

Sentralt gitt eksamen kan følgje to ulike modellar. Kva for hjelpemiddel som er tillatne, er avhengig av kva for ein av dei to modellane som er vald.

- Modell 1 – Eksamen
Alle hjelpemiddel er tillatne, bortsett frå Internett og andre verktøy som kan brukast til kommunikasjon. For norsk, samisk, finsk og framandspråka er heller ikkje omsetjingsprogram tillatne.
- Modell 2 – Todelt eksamen
Del 1 – Skrivesaker, passar, linjal med centimetermål og vinkelmålar er tillatne.
Del 2 – Alle hjelpemiddel er tillatne, bortsett frå Internett og andre verktøy som kan brukast til kommunikasjon.

Den fagspesifikke delen av vurderingsrettleiinga gir informasjon om kva modell som blir brukt i det enkelte faget.

Gjennom opplæringa i det enkelte faget skal elevane ha fått rettleiing i å vurdere kva hjelpemiddel dei vil ha nytte av i arbeidet med å løyse ulike typar oppgåver. Det er eleven sjølv, gjerne i samråd med læraren, som finn fram til kva hjelpemiddel som er formålstenlege.

Bruk av kjelder

Dersom det er aktuelt for eleven å bruke kjelder i svaret, må desse kjeldene førast opp på ein etterretteleg måte. Det finst ulike måtar å føre opp kjelder på. Det er viktig at kjelder som blir brukte til eksamen, blir førte opp på ein slik måte at lesaren kan finne fram til dei.

Eleven skal føre opp forfattar og fullstendig tittel på så vel lærebøker som annan litteratur. Dersom eleven bruker utskrift eller sitat frå nettsider, skal han/ho føre opp nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.

Dersom sensor mistenkjer at eit svar inneheld kopiert materiale utan kjeldetilvising, kan svaret sendast til plagiatkontroll.

Vurdering av eksamenssvar

Læreplanane og forskrift til opplæringslova er grunndokument for vurderingsarbeidet. Forskrift til opplæringslova §§ 3-25 og 4-18 slår fast:

Eksamen skal organiserast slik at eleven/deltakaren eller privatisten kan få vist kompetansen sin i faget. Eksamenskarakteren skal fastsetjast på individuelt grunnlag og gi uttrykk for kompetansen til eleven/deltakaren eller privatisten slik den kjem fram på eksamen.

Kompetanse er i denne samanhengen definert som evna til å møte ei kompleks utfordring eller utføre ein kompleks aktivitet eller ei kompleks oppgåve.¹ Eksamensoppgåvene blir utforma slik at dei prøver denne kompetansen. Grunnlaget for å vurdere kompetansen elevane viser i eksamenssvaret, er kompetansemåla i læreplanen for fag.²

Dei grunnleggjande ferdigheitene er integrerte i kompetansemåla i alle læreplanane for fag. Grunnleggjande ferdigheiter vil derfor kunne prøvast indirekte til sentralt gitt eksamen. Grunnleggjande ferdigheiter utgjer ikkje eit sjølvstendig vurderingsgrunnlag.

Karakterar

Forskrift til opplæringslova §§ 3-4 og 4-4 har generelle karakterbeskrivingar for grunnopplæringa:

- a) Karakteren 6 uttrykkjer at eleven har framifrå kompetanse i faget.
- b) Karakteren 5 uttrykkjer at eleven har mykje god kompetanse i faget.
- c) Karakteren 4 uttrykkjer at eleven har god kompetanse i faget.
- d) Karakteren 3 uttrykkjer at eleven har nokså god kompetanse i faget.
- e) Karakteren 2 uttrykkjer at eleven har låg kompetanse i faget.
- f) Karakteren 1 uttrykkjer at eleven har svært låg kompetanse i faget.

Kjenneteikna på måloppnåing i den fagspesifikke delen av vurderingsrettleiingane beskriv nærmare kva for eksempel "god kompetanse i faget" vil seie for eit bestemt fag til skriftleg eksamen.

---

¹ St.meld. nr. 30 (2003–2004) *Kultur for læring*.

² Forskrift til opplæringslova §§ 3-3 og 4-3.

Del 2

Om vurdering av Teknologi og forskingslære 2

Denne vurderingsrettleggja gjeld sentralt gitt eksamen i REA3019 Teknologi og forskingslære 2 i studieførebuande utdanningsprogram.

Eksamensstruktur

Førebuingsdel

I førebuingdelen får elevane oppgitt eit tema som dei skal førebu seg i. Førebuinga gjeld normalt omtrent halvparten av eksamensoppgåva.

Eksamen

Eksamen varer 5 timar.

Hjelpemiddel

Alle hjelpemiddel er tillatne, med unntak av internett eller andre verktøy som tillet kommunikasjon.

Vurdering av oppnådd kompetanse

Det er den kompetansen eleven har oppnådd i høve til kompetansemåla i læreplanen som skal avgjerast ved den sentralt gitte eksamen i teknologi og forskingslære 2.

Ved eksamen skal eleven skrive ein sjølvstendig tekst som er eit relevant svar på oppgåva. I vurderinga blir det lagt vekt på logisk struktur og sjølvstendig bruk av kjelder.

Sjå kjenneteikn på måloppnåing i neste avsnitt. Her er faget delt opp i

- sentrale omgrep
- naturvitskaplege metodar, analysar og vurderingar
- kommunikasjon

Kompetansen skal vurderast og fastsetjast etter karakterskalaen frå 1 til 6.

Kjenneteikn på måloppnåing - teknologi og forskingslære 2

Kompetanse	Beskriving av karakteren 2 <i>Eleven kan</i>	Beskriving av karakterane 3 og 4 <i>Eleven kan</i>	Beskriving av karakterane 5 og 6 <i>Eleven kan</i>
Sentrale omgrep	- bruke faglege omgrep på ein enkel måte med kvardagsleg språk	- forstå og definere dei viktigaste faglege omgrepa og bruke dei i relevante eksempel	- definere, forstå og sjå samanhengar mellom faglege omgrep og bruke dei på ein presis måte i relevante eksempel
Naturvitskaplege metodar, analysar og vurderingar	<ul style="list-style-type: none"> - trekkje enkle konklusjonar ut frå eit observasjons- og talmateriale - setje seg inn i eit forskingsprosjekt og gjere greie for kva forkinga dreier seg om - bruke kjelder, men på ein ukritisk måte - seie noko om korleis eit forskingsprosjekt kan innverke på samfunnet - identifisere etiske og miljømessige problemstillingar i ein gitt forskingscase 	<ul style="list-style-type: none"> - bruke matematikk til å omarbeide observasjons- og talmateriale på ein enkel måte og trekkje konklusjonar ut frå dette - setje seg inn i eit forskingsprosjekt og gjere greie for planlegging, gjennomføring og evaluering av forkinga - finne og bruke kjelder som er relevante i høve til oppgåva - sjå samanhengar mellom resultatata i forskingsprosjekt og endringar i samfunnet - identifisere og på ein enkel måte gjere greie for ulike etiske og miljømessige problemstillingar knytte til ein gitt forskingscase 	<ul style="list-style-type: none"> - bruke matematikk til å omarbeide observasjons- og talmateriale på ein føremålstenleg måte og trekkje grunngitte konklusjonar ut frå dette - setje seg inn i eit forskingsprosjekt og på ein kritisk måte vurdere kvaliteten i planlegging, gjennomføring og evaluering av forkinga - bruke kjelder og vurdere kvalitet og relevans av dei i høve til oppgåva - vurdere verdien av ulike forskingsprosjekt i eit samfunnsperspektiv - identifisere, analysere og vurdere ulike etiske og miljømessige problemstillingar knytte til ein gitt forskingscase
Kommunikasjon	<ul style="list-style-type: none"> - presentere fagstoff med eit kvardagsleg språk og mangelfull kjeldetilvising - presentere observasjonar og talmateriale på ein enkel måte 	<ul style="list-style-type: none"> - presentere fagstoff på ein strukturert måte, med fagleg språk og bruk av kjeldetilvising - presentere observasjonar og talmateriale på ein strukturert måte 	<ul style="list-style-type: none"> - presentere fagstoff på ein strukturert måte, med presis fagleg språk og riktig bruk av kjeldetilvising - presentere observasjonar og talmateriale på ein presis, strukturert og lett forståeleg måte

Beskriving av karakter 1

Karakteren 1 uttrykkjer at eleven har svært låg kompetanse i faget.

Schweigaards gate 15
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO
Telefon 23 30 12 00
www.utdanningsdirektoratet.no